

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

2018

MEMORANTAMO

MEPUTSO: 70

Palomoka ya matlakala a memorantamo ke 14.

KAROLO YA A: PADI**POTŠIŠO YA 1: KGATI YA MODITI – OK Matsepe****1.1 SETSOPOLWA SA A**

- 1.1.1 (a) B/o hlokile bana ba bašemane.
 (b) E/mmagoThibathibetša.
 (c) D/morwa wa Ntshwarele.
 (d) A/morwa wa Thibathibetša. (4)
- 1.1.2 ... 'Di ile ge di fihla ditsebeng tša rragwe ...' (1)
- 1.1.3 • Mmatshepho o šireletša bogoši bja monna wa gagwe.
 • Ntshwarele o baka bogoši bja mogolo wa gagwe.
 • Sefatamollo o baka bogoši bja rangwane wa gagwe.
 • Nkgotlelele o šireletša bogoši bja tatagwe/koko wa gagwe.
 (TŠE PEDI fela) (2)
- 1.1.4 O bogale
 • bolela le go tšhošetša Ntshwarele. (2)
- 1.1.5 • Mohumagadi o befetšwe, o re ba mo fe ditšohle tša gagwe.
 • O re ba se mmone go tšwara ntepa le theto ba mo nyatša.
 • Ba se ke ba mmefediša go feta tekano. (3)
- 1.1.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana. Mohlala:
 • O tšhošwa ke bogale bja Mmatshepho.
 • O makatšwa ke ka mokgwa woo Mmatshepho a mmoledišago ka gona. (2)
- 1.1.7 • Motho o swanetše go emela seo a bonago e le nnete.
 • Basadi le bona ba na le maatla a go buša. (2)
- 1.1.8 • Sefatamollo ka ge bogoši e se bja gagwe ga se a ka a bo dula.
 • Bogoši bo feleleditše bo tšerwe ke Nkgotlelele yo bo mo lebanego. (2)

1.2 SETSOPOLWA SA B

- 1.2.1 (a) Mmatshepho ke koko wa Nkgotlelele.
 (b) Mmatshepho ke morwedi wa Kgoši Khomodi. (2)
- 1.2.2 • Go bolelwa ka dikgoši.
 • Ba sa dumela go badimo.
 • Banna ba dula kgorong. (3)

- 1.2.3
- Tlhathollo ya pepeneneng- mosadi yo mogolo.
 - Tlhathollo ya go iphihla – Go tšweletša tlhompho. (2)
- 1.2.4
- O utolla dimelo tša baanegwa.
 - O hlaloša ditiragalo.
 - O laodiša seemo sa ditaba. (3)
- 1.2.5
- '... ba ile ba lebelelana ...'.
 - '... e tswalela mphorogohlong wa dithaba ...'.
 - '... ka go se tsebe gore ditaba tša mohuta woo ba ka di pota ka thoko efe ...'.
- (TŠE PEDI fela) (2)
- 1.2.6
- Polelo yeo e ka hlola lehloyo gare ga Nkgotlelele le mosadimogolo.
 - Banna ba lekgotla ba ka se sa tshepa mosadimogolo. (2)
- 1.2.7
- Sefatamollo o tšeelwa bogoši.
 - Kgabagare o fiwa bommakgoši mola Kwelapele a eba tatedi.
 - Nkgotlelele e ba kgoši. (3)

[35]

POTŠIŠO YA 2: DILO TŠELA KE BATHO – MC Mphahlele**2.1 SETSOPOLWA SA C**

- 2.1.1 (a) D/Morwedi wa Mashudu.
(b) E/Mosadi wa pelo ye mpe.
(c) A/O feleleditše e le profesa.
(d) B/Tatago Lefuno le Mukhabudi. (4)
- 2.1.2 'Leleme e be e le le lethata ...' (1)
- 2.1.3 • Ditiragalo tša sengwalwa di dikologa godimo ga gagwe.
• O thoma le sengwalwa go tloga mathomong go fihla mafelelong. (2)
- 2.1.4 • O na le leago.
• O be a sa phethagatše polelo ya gagwe. (2)
- 2.1.5 Wa lenyatšo
• Kgethollo ka lebaka la mmala wa bona.
• Ba nyatša lefelo leo ba tšwago go lona. (3)
- 2.1.6 Thulano ya ka ntle
• Lufuno ga a kgone go bolela seAfrikaanse le bana ba Meisie.
• Bana ba Meisie ba lebelela Lufuno ka lenyatšo ka lebaka la mmala wa gagwe. (E TEE FELA) (2)
- 2.1.7 • Motho o a fetoga.
• Bana le ge e se ba gago o se ke wa ba bitša ka mainaina. (2)
- 2.1.8 • Mukhabudi le Lufuno ba kgotleletše tshwaro ye mpe ya rakgadi wa bona fela mafelelong ba atlegile.
• Ba kgotleletše bohloko le tlhorišo maphelong a bona. (2)

2.2 SETSOPOLWA SA D

- 2.2.1 • Mukhabudi ke morwa wa Mashudu.
• Mukhabudi ke kgaetšedi ya Lufuno. (2)
- 2.2.2 • Go na le dikolo/barutiši.
• Go bolelwa ka setšene ya maphodisa.
• Go bolelwa ka tulo ya ba mmala.
(Karabo ya maleba e tla amogelwa.) (3)
- 2.2.3 • Mpimpi.
• Kgenkgerepe. (2)
- 2.2.4 • O utolla dimelo tša baanegwa.
• O hlaloša ditiragalo.
• O laodiša seemo sa ditaba. (3)

- 2.2.5
- Pepeneneng: Go loutšwa ditšhipi gore di be bogale.
 - Wa go iphihla –Tša mo dira gore a šome ka maatla. (2)
- 2.2.6
- A ka hwetša thušo ya pasari go tšwetša dithuto tša gagwe pele.
 - A ka ba le bokamoso bjo bo phadimago a ba motho wa go hlomphega setšhabeng. (2)
- 2.2.7
- Bana ba Mashudu ba atlegile.
 - Mashudu o boelane le bana ba gagwe.
 - Rakgadi Mmaphefo o fetogile o bona gore bana bale ga se dilo ke batho. (3)

[35]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA**POTŠIŠO YA 3: DI ŠITILE PHAAHLA – SN Tseke****3.1 SETSOPOLWA SA E**

- 3.1.1
- Go bolelwa ka digalase.
 - Bjala bja sekgowa.
 - Morutiši. (3)
- 3.1.2
- Ba iketlile ba nwa bjala mmogo.
 - Ba swere magang. (2)
- 3.1.3
- (O a nywanywa)- Maikutlo
 - (O ba gafela madulo)- Ditiragalo
 - (O topetša ka galaseng)- Tiragalo
 - (O a šinyalala)- Tiragalo
- (TŠE PEDI fela) (2)
- 3.1.4
- Ke bjala bja maemo a godimo.
 - Ke bjala bja go tura/bitša.
 - Ga se bjala bja go nwewa ke mang le mang.
- (TŠE PEDI fela) (2)
- 3.1.5
- Bobedi ba rata bjala.
 - Namele le Theepe ke barutiši.
 - Morwadihlare ke modulasetulo wa lekgotlataola la sekolo. (3)
- 3.1.6
- Ba ka re go khora (tagwa) ba hwetša dikgobalo.
 - Bjala bo ka ba bakela malwetši. (2)
- 3.1.7
- A ka rakwa mošomong.
 - A ka golegwa.
 - A ka tsenwa ke malwetši.
- (TŠE PEDI fela) (2)
- 3.1.8
- Ke a manyami
- O ile a nyamišwa ke go lemoga gore barutiši ba mo file bjala ka boomo gore a šitwe ke go ya kopanong. (2)

3.2 SETSOPOLWA SA F

- 3.2.1
- A/Moya wa khutšo. (1)
- 3.2.2
- Ke sehvirihwiri. (1)
- 3.2.3
- Ke bašomimmogo (Ba šoma mmogo).
 - Namele ke morutiši mola Tlhakolane e le morutwna. (2)

- 3.2.4
- Baanegwa ga se ba bantši.
 - Go na le ditšhupasefala go tloša ditšhitišo.
 - Poledišano ga se ye telele.
- (3)
- 3.2.5
- Thulanontle/Thulano ya ka ntle.
 - Namele le Tlhakolane ba fapana ka dipolelo.
 - Tlhakolane le Namele ba a bethana.
- (3)
- 3.2.6
- Go ntšha maikutlo a Tlhakolane a pefelo.
 - Go utolla semelo sa gore Namele o rata ntwā.
- (2)
- 3.2.7
- Namele o ngwadile lengwalo leo le utollago diphiri tša matlotlo a sekolo.
 - Namele o befedišwa ke gore Tlhakolane o boditše hlogo ya sekolo gore Namele ke yena a ngwadilego lengwalo.
- (2)
- 3.2.8
- Ke be nka mmeya fase ka mo kgala.
 - Nka mmega kgorong ya thuto.
 - Nka mmega go lekgotlataolo la sekolo.
 - Ke be nka mo swariša.
- (TŠE THARO fela)
- (3)
- [35]**

POTŠIŠO YA 4: GA LE BATSWADI BA SELO – F Mothupi

4.1 SETSOPOLWA SA G

- 4.1.1
- Karatšhe
 - Sekolo
 - Puku
 - Tafola
- (TŠE THARO fela)
- (3)
- 4.1.2
- Go itšhireletša.
 - Go leka go fa mabaka.
- (2)
- 4.1.3
- (a) *(Ka boleta)/(Ka go kgathola)*
- (b) *(Lapeng la Setongwane motseng wa Motetema.)*
- (2)
- 4.1.4
- Setongwane o befedišwa ke gore Pulane o dira mošomo wa sekolo mola a swanetše go rekišetša batho bjala.
 - O befedišwa ke gore ga a tsebe gore Pulane o be a dira eng mosegare.
- (2)
- 4.1.5
- Setongwane o bolela ka bogale/Pefelo.
 - Pulane o bolela ka boleta/Boikokobetšo.
- (2)
- 4.1.6
- A ka no se šome gabotse sekolong.
 - A ka no feleletša a enwa bjala.
 - A ka feleletša a senyagaletšwe ke bokamoso.
 - A ka ikhwetša a ratana le banna ba go nwa bjala.
- (TŠE THARO fela)
- (3)

- 4.1.7 Balekwa ba tla tšweletša dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Setongwane a ka golegwa ka ge a tshela molao ka go gapeletša ngwana wa ka fase ga mengwaga ye lesomeseswai go šoma.
 - Setongwane a ka lahlegelwa ke mosadi le ngwana/Lapa la gagwe le ka thubega. (2)

- 4.1.8 A manyami
- O nyamišwa ke gore Pulane o tlo senyagalelwa ke bokamoso (2)

4.2 SETSOPOLWA SA H

- 4.2.1 C/Pefelo (1)

- 4.2.2 Wa mafotle (1)

- 4.2.3
- Setongwane ke monna wa Nkareng/Ke monna le mosadi.
 - Nkareng ke mmago Pulane/Pulane ke morwedi wa Nkareng. (2)

- 4.2.4
- Babapadi ga se ba bantši.
 - Ditšhupasefala di šomišitšwe go tloša ditšhitišo.
 - Poledišano ga se ye telele. (3)

- 4.2.5 Thulantle/Thulano ya ka ntle
- Bobedi bja bona ba befetšwe.
 - Ba fapana ka mantšu.
 - Ga ba lebelelane gabotse/Ba tomolellane mahlo.
(TŠE PEDI fela) (3)

- 4.2.6
- Go tšweletša maikutlo a Nkareng a pefelo.
 - Go tšweletša semelo sa Setongwane sa go fotlela Nkareng.
 - Go tšweletša ga tiragalo ya go katwa ga Pulane.
(TŠE PEDI fela) (2)

- 4.2.7
- Go katwa ga Pulane ke Phafane.
 - Go ima ga Pulane.
 - Go utelwa ga Nkareng ka tiragalo ya go katwa ga Pulane.
(TŠE PEDI fela) (2)

- 4.2.8
- Go mmega maphodiseng.
 - Go mo hlala.
 - Go mmega go badirelaleago.
 - Go mmega mošate go kgoši.
(TŠE THARO fela) (3)

[35]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: [35]

KAROLO YA C: KANEGELOKOPANA**POTŠIŠO YA 5: TŠA LEFASE GA DI FELE – MFC Matshela le ba bangwe****5.1 'O SWERE JACKPOT'****SETSOPOLWA SA I**

- 5.1.1 (a) Megabaru ke mogwera wa Mologadi.
(b) Megabaru ke mosadi wa Lenkwane/Lenkwane ke monna wa Megabaru. (2)
- 5.1.2 • O bolaile Lenkwane.
• O lekile go bolaya Mologadi. (2)
- 5.1.3 Go bolelwa ka:
• Maphodisa
• Kgolego
• Bana ba dikolo
• Magistrata
(TŠE THARO fela) (3)
- 5.1.4 E tšweletša ditiragalo ka beng tša gore ke bona ba tletšego mošomo wa go bolaya. (1)
- 5.1.5 Megabaru
• Ke mogaleadi wa kanegelokopana ye ka gore mahlo a diphedi a lebeletše yena ka ge a amega polaong ya monna wa gagwe le maitekelong a go bolaya Mologadi. (2)
- 5.1.6 Wa manyami
• Megabaru o golegilwe.
• Lapa la Megabaru le la mmagwe le llwe ke mollo. (2)
- 5.1.7 • Megabaru o thuntšhitše monna wa gagwe Lenkwane.
• O ile go lemoga gore Mologadi o tseba sephiri sa gagwe sa go swara Jackpot ka go bolaya Lenkwane, a mo rapela babolai gore ba mmolaye. (2)
- 5.1.8 • Le ge o ka dira selo sephiring, mafelelong se tlo fetša se tšwetše nyanyeng.
• Batho ba se itirele lehumo ka go bolaya ba bangwe.
• Tlalo la motho ga le bapolelwe fase.
(TŠE PEDI fela) (2)
- 5.1.9 • Batho ba se itšeele molao matsogong a bona.
• Mmago Megabaru ga a na molato go fihlela a bonwa molato ke kgorotsheko.
• Mokgekolo o bolaišitšwe ke gore 'ngwana wa ngwanenyana molao o o tšea go mmagwe,' ka fao o swanetše go ba a tseba ditaba tše ka botlalo.
(Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana) (TŠE PEDI fela) (2)

5.2 'MONNA O BOLAWA KE SEO A SE LLEGO'**SETSOPOLWA SA J**

- 5.2.1 Motangtang ke morutiši wa Kgankga. (1)
- 5.2.2 ... 'ke ge go tšwelela dimpša tša mmušo'. (1)
- 5.2.3
- Go thuba mafasetere.
 - Go tsoga ntwā.
 - Barutwana ba foša maswika.
 - Ba kgorometšana le maphodisa.
- (TŠE PEDI fela) (2)
- 5.2.4
- Bana ba sekolo
 - Barutiši
 - Dikotase tša barutiši
 - Maphodisa
 - Serope sa kgogo/sethunya
 - Dikolo
- (TŠE THARO fela) (3)
- 5.2.5
- O na le lenyatšo.
 - Ke lefšega.
- (2)
- 5.2.6 Thulanontle/Thulano ya ka ntle
- Barutwana ba lwa le maphodisa.
 - Kgankga o betha lephodisa ka mpama gomme lephodisa le a mo kitimiša.
 - Barutwana ba kgorometšana le maphodisa.
- (TŠE PEDI fela) (3)
- 5.2.7 Motangtang.
- Ditiragalo tša kanegelokopana ka moka di rarela godimo ga gagwe.
 - O tšwelela mathomong a kanegelokopana go fihlela mafelelong a yona.
- (E TEE fela) (2)
- 5.2.8 A manyami
- Barutwana ga ba swanela go senya dithoto tša sekolo.
 - Ge ba na le dingongorego ba di lebiše go baemedi ba bona.
 - Ba se itšeele molao matsogong ka go lweša barutiši.
 - Ba se lwe le maphodisa ka ge e le bašireletši.
- (TŠE PEDI fela) (3)

[35]

POTŠIŠO YA 6: KHUPAMARAMA – Mamphoku Mamabolo**6.1 SETSOPOLWA SA K: 'NTSHWARELE MOGATŠAKA!'**

- 6.1.1 Ka lapeng la Maagiša (1)
- 6.1.2 (a) Mokgopedi ke morwa wa Maagiša.
(b) Maagiša le Hunadi ke monna le mosadi. (2)
- 6.1.3
 - Moya wa go se kwane/ntwa.
 - Sebotse se be se se ntshe, e dio ba mpherehlakana wa dipolelo.
 - Baanegwa ba fapana ka dipolelo.
(Tše PEDI fela) (2)
- 6.1.4 Dikarabo tša barutwana tša maleba di tla amogelwa.
 - O na le lenyatšo/ga a na tlhompho.
 - O a ikgantšha.
 - O na le hlogo ye thata.
 - Ga a ipone phošo.
(TŠE PEDI fela) (2)
- 6.1.5 Mokgopedi le Hunadi ba be ba sa phedišane gabotse ka lapeng. (1)
- 6.1.6 Mokgopedi
 - Ditirigalo tša sengwalwa ka moka di dikologa/rarela godimo ga gagwe.
 - O lwantšhetšwa go swara Hunadi gabotse.
 - O tšwelelela mathomong a kanegelokopana go fihlelela mafelelong a yona.
(TŠE PEDI fela) (2)
- 6.1.7
 - E re utollela semelo sa Mokgopedi sa lenyatšo.
 - E tšweletša maikutlo a pefelo a Maagiša.
(2)
- 6.1.8
 - Thulanontle/Ke thulano ya ka ntle.
 - Baanegwa ba fapana ka mantšu.
(2)
- 6.1.9 Dikgopolo tša barutwana tša maleba di tla amogelwa.
 - Batho ba swanetše go tšea dikeletšo.
 - Poledišano e bohlokwa.
 - Go hlomphana.
 - Batho ba swanetše go ithuta go ipona diphošo.
(TŠE PEDI fela) (2)

- 6.1.10 Barutwana ba tla fa dikgopolo tša bona.
Ee,
- Ke tatagobona/motswadi, ka gona o na le maloka a go ba agiša.
 - Ga go na motswadi yo a nyakago go bona ngwana wa gagwe a senyagalelwa ke lapa.
- Aowa,
- Taba ke tša ba babedi wa boraro ke mpheyane.
 - Mokgopedi ke monna o swanetše go ikemela/inaganela. (2)

6.2 SETSOPOLWA SA L: 'BOGADI KE PETSE'

- 6.2.1 Ntholeng ke ngwetši ya mokgekolo. (1)
- 6.2.2 Meetse a go khwamola kolobe. (1)
- 6.2.3
- Mokgekolo o a omana.
 - O tšhela ngwetši ka meetse a go bela. (2)
- 6.2.4
- Go gotšwa mollo wa fase.
 - Dingwetši di dula le bommatswale.
 - Banna ba sa šia basadi gae ba e ya mešomong/Banna e sa le makarapa. (3)
- 6.2.5
- Wa pelo ye mpe. O tšhetše Ntholeng ka meetse a go bela.
 - Ke tšhobolo, o omanya Ntholeng.
 - Ke motho wa go hloka phedišano le leago.
(TŠE PEDI fela) (2)
- 6.2.6 Thulanontle/Thulano ya ka ntle
- Mokgekolo o roga ngwetši/o omanya ngwetši.
 - O mo tšhela ka meetse. (3)
- 6.2.7 Mokgekolo/Mmago Mahlomola.
- Mokgekolo o lwantšha mogaleadi wa kanegelokopana ye e lego Ntholeng ka ge a se sa kgona go laola morwagwe le go hwetša tšhelete. (2)
- 6.2.8 Ee
- Mahlomola, monna wa gagwe ga mo fe thekgo.
 - Mmatswale a ka feleletša a mmolaile.
 - O be a tšhaba go ba le kgatelelo ya monagano.
- Aowa
- O be a ka ya go kgopela thušo go badirelaleago.
 - O be a ka ba bega mmatswal'agwe le dikgaetšedi maphodiseng.
 - O be a swanetše go kgotlelela ka ge ba re lebitla la mosadi e le bogadi. (3)

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: THETO**POTŠIŠO YA 7: DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – Prof. DM Kgobe****7.1 SETSOPOLWA SA M: 'LE TLABJA KE TŠE?' Tauatsoala et al**

- 7.1.1 a
b
a
b (1)
- 7.1.2 'Ge lehodu le '
'Ge lehodu le '
Poeletšothomi (2)
- 7.1.3 Thetotsholo
• Moreti o sola ka fao batho ba šomišago ditokelo bošaedi/go senya ka lebaka la ge ba re ba na le ditokelo. (2)
- 7.1.4 • Ditematheto ke tše tshela (6) .
• Tematheto ye nngwe le ye nngwe e na le methalotheto ye mene (4) .
• Methalotheto ke ye masomepedinne (24) .
• Se na le methalotheto ye mekopana le o tee o moteletšana wa 12.
(TŠE PEDI fela) (2)
- 7.1.5 Ka lebaka la gore le botšiša potšišo yeo e sa nyakego karabo. (1)
- 7.1.6 Bomalome (1)
- 7.1.7 • Moreti o rata go bolela gore ngwana ge a senya ga se ditokelo.
• Monna le yena ge a bolaya ga se ditokelo. (2)
- 7.1.8 Manyami
• Moreti o nyamišwa ke ka fao batho ba šomišago ditokelo bošaedi ka gona.
• O nyamišwa ke go bona batho ba senya, ba bolaya ka gore ba na le ditokelo. (3)
- 7.1.9 Ee,
• Monna bjalo ka hlogo ya lapa o swanetše go fiwa tlhompho.
• Monna le ge a sa šome a sa kgone go fepa lapa la gagwe ke motho.
Aowa,
• Monna o swanetše go hlokomela le go selela lapa la gagwe gore a kgone go fiwa tlhompho.
• Monna yo mongwe le yo mongwe o swanetše go ja mphufutšo wa phatla ya gagwe. (2)

- 7.1.10
- Moreti o re lemoša gore re swanetše go ba le maikarabelo go tšohle tšeo re di dirago.
 - Re se dire dilo tše mpe tša go swabiša ka kgopolo ya gore re na le ditokelo.
Go tlaiša batho le go ba senyetša ga se tshwanelo.
- (TŠE PEDI fela) (2)

7.2 SETSOPOLWA SA N: 'TEBATŠO': Dr MA Makgopa

- 7.2.1 'go bona'
'go bona' (1)

- 7.2.2 Kgarebe ya nko ya lenono. (1)

- 7.2.3 'bošego le mosegare' (1)

- 7.2.4 'Ka bona o sepela ka go nanabetša/E ke o katse e iketletše go sepela.'
• Moreti o bapetša mosepelo wa Tebatšo le wa katse. (2)

- 7.2.5 Wa lethabo
• Moreti o thabišwa ke ka mokgwa woo seretwa/Tebatšo a thušitšego ka gona.
• Moreti o leboga ka mokgwa wo Tebatšo a mo agilego ka gona.
(E TEE fela) (2)

- 7.2.6
• Montshepetšabošego ke mo leboga bosele.
• Motho yo a go thušitšego bophelong o swanetše gore mafelelong o mo leboqe.
• Motho ge a ile a rutwa mabohlale le mediro go tloga bjaneng bja gagwe, a ke a re mola a godile gomme a leboqe batho bao ba mo hlahlilego gore a gapeletšege go hlalefa.
(TŠE PEDI fela) (2)

- 7.2.7
• Go gatelela kgopolo ya mothalotheo wa go latela wo o hlalošago mosepelo wa Tebatšo.
• Go thuša mmadi go bala ka lebelo. (2)

- 7.1.8
• Moreti o reta bobotse bja Tebatšo.
• Molomong wa Tebatšo go tšwa dipolelo tše bose fela. (2)

- 7.2.9 A ba wo mokaone, a kgahliša ka thušo ya Tebatšo. (1)

- 7.1.10 Dikarabo tša maleba di tla amogelwa.
O swanetše go thaba ka gore:
• Tebatšo o mo thekgile.
• O mo agile.
• Ga a sa ipona bošwana.
• Ga a sa gerema le lefase.
• O a phadima.
(TŠE PEDI fela) (3)

PALOMOKA YA KAROLO YA D: 35
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 70